

کارنامه

دفترشعر
میناالسدی

کارنامه

مینا اسدی

۱۳۵۲ – ۱۳۶۰

۱۹۷۴ – ۱۹۸۶

شعرهای این دفتر:

۵.....	پیش درآمد.....
۸.....	ایران من.....
۱۵.....	دیواره میشود، آری.....
۱۹.....	وطنِ منزع.....
۲۱.....	می پرسد، می گوییم.....
۲۴.....	وقتی صدای روشنت آمد.....
۲۷.....	دو پرنده در قفس.....
۴۰.....	آنینه دار فرعون.....
۴۴.....	به دشمن.....
۴۶.....	غزل بُهت.....
۴۸.....	سرود امید.....
۵۱.....	در سوک آزادی.....
۵۵.....	در انتظار لحظه موعد.....
۶۰.....	اما گفت باید، گفت.....

ISBN 91-971185-0-8

کارنامه

مینا اسدی

طرح جلد: فرشته فاضلی

تیراز: ۷۵۰ نسخه

چاپ اول ۱۳۶۷

چاپ و صحافی: پکا پرینت، لندن

حق چاپ محفوظ

پیش درآمد
بگذار من ترانه بخوانم،
بگذار من
حماسه بسازم،

نهادهای پرنده عشق	۶۲
آری در راهیم	۶۷
به او	۷۰
آزادی	۷۵
به نام تو	۷۸
از شرق عشق	۸۰
شعر بی نام	۸۲
تلنگر	۸۶
طرح ها :	
طرح یک	۹۱
طرح دو	۹۲
طرح سه	۹۳
طرح چهار	۹۴
طرح پنج	۹۵
طرح شش	۹۶
طرح هفت	۹۷
طرح هشت	۹۹
تبعدی ها :	
در تبعد یک	۱۰۲
در تبعد دو	۱۰۷
در تبعد سه	۱۱۰
در تبعد چهار	۱۱۴
در تبعد پنج	۱۱۷

وقتی که بند بند خانه من

ویران،

وقتی که

ذره

ذره

سبزه و گل

نایبود.

دیریست،

در روح پر تلاطم من

عشق،

تفسیر دست عاشق مردی نیست.

دیریست

تصویر کودکان پریشان

زاینده حکایت دردی نیست.

وقتی که در وطن

آتشفشاں،

وقتی که اژدها،
با هر نفس

هزار تباہی

در جان مردم من می دمد،
قلب فقط برای تو
- انسان -
از عشق می طپد.

۱۹۸۲ استکھلم

تبستان

ایرانِ خاکِ بی محسول!
ایرانِ بیمار،
پاسدار،
معلول!

***

ایرانِ من!
برزگرانِ کوچکِ ایرانِ من!
قالیبافانِ کوچکِ ایرانِ من!
کارگرانِ کوچکِ ایرانِ من!

***

ایرانِ من!
ایرانِ سوگوار!
ایرانِ چهل میلیون زندانی ناچار!
ایرانِ همیشه در رنج!
ایرانِ بیقرار!
ایرانِ زیبای تاریخ نویسانِ کاذب!
ایرانِ واقعیتِ عریانِ زشتِ گرسنگی، تشنگی!

۹

ایرانِ من...
ایرانِ من!
ایرانِ سبز روزهای آفتابی!
ایرانِ تشنۀ کویرِ درم کردہ!

۸

ایرانِ دلفریبِ نفت و حرارت!

ایرانِ آبادانِ سردرگمی!

ایرانِ کردستانِ شجاعت!

ایران « قارنا »!

ایرانِ دهکده های مردان بی سر،

و زنان بی تن!

ایرانِ هزاران هزار در کفن!

ایرانِ خشم ترکمن!

ایرانِ گریه آیندگان!

***

ایرانِ من!

ایرانِ زنانِ از کار خسته دهقان!

ایرانِ من!

تصویر زنی روستایی که با مدد آبستن به دشت میرود،
و شامگاه،

با کودکی در آغوش،

از بیابان بر میگردد!

ایرانِ بی زایشگاه،

بی مریضخانه،
بی دبستان!
ایرانِ کتابهای بسته!
ایرانِ دانشگاههای بسته!
ایرانِ لبهای بسته!

ایرانِ بی سوانجام،
در بدرا!
ایرانِ جشن مساجد!
ایرانِ رنج کارگر!
ایرانِ قلبهای پاره!
ایران سل،
تراخم،
سرطان،
جدام!
ایرانِ کاخ شاه!
ایرانِ قصر آیت الله!
ایرانِ ماشینهای ضد گلوله نمیدانم
« والاحضرت »

یا که « حجت الاسلام »!

ایران پای بر هنر کودکان!

***

ایران مرز پر گهره!

ایران خاک سرچشمه هنر!

ایران بی شناسنامه،

بی هیبت!

ایران اتحاد جنایت و خیانت!

ایران انشعاب!

ایران مصالحه!

ایران مسامحه!

ایران صیغه و زنا و سنگسار زنان!

ایران سازش و چماق و بند و بست!

ایران قطع سر، ایران قطع زبان،

ایران قطع دست!

ایران نمایشنامه کمدی دانشجویان خط امام!

ایران گروگانگیری جانبازانِ صاحب الزمان!

ایران مبارزة با امپریالیسم و زرشک!

ایران آش کشک، دوغ، دروغ!

ایران سفره های پر از نعمتِ بزرگان و

سیری و آروغ!

ایران پاکسازی بیگانگان

البه در کردستان!

***

ایران قتل عام مبارزا!

ایران گریه های توبه کرده عابد!

ایران حزب رنجبران و حزب توده و

حزب باد!

ایران گوشاهای پر از فریاد!

ایران من!

ایران من!

دلواپس توام، اما

بیمناک نیستم.

بی تردید ،
از شط خون خویش می گذرند ،
آن بادپا سواران ،
تا رستخیز تو .
تا باز زنده مانی و
جاویدان ،
ای مرد پر گهر ،
ای ایران !

استکلام
۱۹۸۳

دوباره میشود، آری ...

به جای کشت ، کشاورز را درو کردند .
به جای نان ،
به تساوی گلوله قسمت شد .

توان کارگران را

دوباره ظلم خرید.

دوباره

زاغه نشینان

به زاغه برگشتند.

دوباره طاهره ها

از گرسنگی مردند.

دوباره راضیه بر فقرِ خویش
راضی شد.

دوباره

ساده ترین حرف

تیرباران شد.

دوباره

هرچه زمین بود

کویر یاران شد.

دوباره

هرچه که رشتیم

پنه شد در باد.

***

هلا توانِ همه عاشقان در میهن!

هلا توانِ همه عاشقان در تبعید!

دوباره می شود، آری،

به باغ گل رویاند.

دوباره می شود، آری،

به دشت سبزه نشاند.

دوباره می شود از خانه های شاد گذشت.

***

شب از عدالت خود قصه های کاذب ساخت.

دوباره بو سر این خاک،

دیو وحشت و مرگ،

نشست و گفت:

که خرزهره بهتر از یاس است.

سوم زرد خزان زد به جنگل انبوه.

دوباره بر نفس عاشقان آزادی

نفیر دیو وزید و چراگها را کشت.

دویاره می شود از کودکان

ترانه شنید.

دویاره می شود از عشق گفت و زیبا شد.

دویاره می شود، آری،

اگر بپیوندیم

به دیدگان پر از انتظار شب زدگان.

دویاره می شود، آری،

اگر شکسته شود

شب سکوت و

شب ترس و یاسِ ما،

یاران!

هلا! توانِ همه عاشقانِ در تبعید!

هلا! توانِ همه عاشقانِ در ایران!

۱۹۸۴ استکهم

وطنِ منوع!

در شعرهای منوع،

ترا خواهم سرود.

با قلمهای منزع ،

بر کاغذهای منزع ،

ترا خواهم نوشت.

در نامه های منزع ،

ترا خواهم گریست.

و در خانه های منزع ،

یاران منزع را

بوسه باران خواهم کرد.

با جسدِ منزع ،
در گورستانهای منزع تو ،
آرام خواهم یافت.
و بر این خاک منزع ،
لله های منزع را
تغذیه خواهم کرد.

***

سُلَيْمَان
دَرْبَرْ

شناشنامه ای در دستم ،
سرنیوشتی در برابرم ،
خاکی زیر پایم ،
سقفی بر سرم ،
بر گهواره معلقی ،
نه بر پاهایم ،
که بر انگشتی از پایم
ایستاده ام.

از کدام خاطره درگذرم ،
با چینهای عمیق پیشانیم ؟

وطنِ منزع !

در گوشهای منزع ،

نامِ منزع ترا ،

آشکارا خواهم گفت.

بر دیوارهای ،

حرفهای منزع را

پیام خواهم داد.

با حنجرة منزع ،

ترا خواهم خواند.

از شبِ خاطره های توست

که گیسوانم به سپیدی می نشیند.

لبخنده ام از آسودگی نیست،

باور مکن که دل از تو کنده ام،

سُرورم از تصور فردایی است

که با تو خواهم داشت؛

که برای تو خواهم ساخت.

تسلای من

شور و شورشِ باغهای توست.

از سدوه، جانسپاری

شرط یاری نیست.

با اندوه تو زنده میمانم،

با اندوه تو رشد می کنم،

و در اندوه تو

دستی میشوم،

سرزاوی همدردیت.

می نشینم،

و بر تو می نگرم.

کودکیم،

در قطار آسودگی،

از مازندرانِ من

میگذرد.

رنگین کمانِ خوابهای بلوغم،

کابوس پائیزی جنگل را

گلگون میکند.

دریای ماسه و عشق و ماهی،

دست تنهایی ام را میگیرد.

و صدایم،

با قصه های روزهای تو،

کودکانم را

به رویای سرزمینی نادیده

فرو می برد.

میگویم:

سلام!

گلوله بارانم می کنند.

می جویم،

عطر بهار نارنج ترا؛

به سنگم می زند.

می پویم،

راه ترا؛

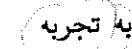
به بندم می کشند.

ای الوند سرفرازِ من!

به شیوه توست

که می ایستم.

دره هایت را،

در نور دیده ام؛

اینک زمان در نور دیدن

کوه های توست.

***

وطنِ منوع!

کیاهم

در هیچ بهاری نمی روید؛

و دانه ام،

در هیچ خاکی،

ریشه نمی دواند؛

دستانم به جانب آبی تو بازست.

غذیمت هایت را

با من قسمت کردی،

سهم من

از دردهایت کو ؟

***

مرا باور کن،

مرا باور کن،

ای که دیدگان ناباورت

روزهای کویری کرمان را،

شبهای تبدار خوزستان را،

گنبد ترکمنان را،

ترکل ترکمنان را

۲۵

۲۴

صبوری بلوچستان را،
و عصیان کردستان را،
به نظاره نشسته است.
مرا باور کن، که:
هزار باغ گل مریم

به یک لحظه دیدارت

نمی ارزد.

و کودکان بی نامت،
در خانه های کوچک درماندگی،
زندگی را
در قاب افسرده کی،
بر دیوارهای تنها ی،
می آویزند.

و اینک مادران دریدرت،
نومید از امروزت،
به خاطر فردای تو،
انسان می زایند.

***

***

اینک،

وطن منع!

کیسوان شبگونه دخترانت،
دشنامی

زهراگین است.

مردانت،

در چهار راه های تبعید،
در انتظار معجزه،

می میرند.

وطن منع!
زینروست
که در اندیشه تو
کار خواهم کرد.
زبان منع ترا

درس خواهم داد.

و به کودکانم خواهم گفت،

فاجعه عریانِ ترا،

در خواب خرگوشی جهان،

در آوازی بخوانند.

ب خوش اشیاء

دسامبر ۱۹۸۲ استکلهم

می پرسد، می گویم ...

- راهی نیست؟

- راهی هست.

- جرقه؟

هشیاری.

بر دار؟

آری، بر دار،

حلاج وار،

آواز خوان، نه سوگوار،

سر بر دست، آری،

سر بر دست،

پا کوبان، نشناخته سر از پا،

مرگ از هست.

پیچک؟

نه، داریست

دستانی بگشوده بر خورشید.

پرهایی بگشوده، نه در بند،

آزادی -

زمزمه؟

نه، هرگز.

فریادی،

فریادی،

فریادی.

نه، هرگز، خورشیدی،

خورجینی لبریز از امید جاویدی.

تپه ای؟

نه، کوهی،

پا بر جا چون الوند -

تفرقه؟

نه، پیوند.

قطره؟

نه، سیلانی.

دستی؟

نه، دستانی.

یک گل؟

نه، از لاه داغستانی.

در خوابی خرگوشی؟

نه، برخیز، بیداری.

بیهوشی؟

بیهوده ست؛

هشیاری،

هشیاری،

— یک برکه؟

— نه، رودی.

رودی که راه پیوستن را میداند.

میرود،

می پیوندد،

می خواند.

— یک صدا؟

— نه، ای دوست!

همه‌هه، هیاهو.

— نجوا؟

— نه، سودانی،

سرودی،

آوازی.

— اندک؟

— نه،

دنیابی،

دنیابی،

دنیابی.

— چشمها؟

— نه،

دنیابی،

دنیابی،

دنیابی.

— بر دار؟

— آری،

بردار.

حلاج وار،

آری، حلاج وار،

بر دار.

سر بر دست،

نشناخته هست از نیست،

و اینست راه ما،

جز این نیست.

وقتی صدای روشنت آمد ،
مودان ،
- بزمی ترینشان -
لباس رزم به تن کردند .
و یوسف ،
با اتهام زشتی ،
در حبس شد .

ای ماندگارِ روشن ،
و روشن همیشه بی شب !
وقتی صدای روشنت آمد ،
داورد از تلوت و امанд ؛
در ذهن راکد مرداب ،
راه نهان رود درخشید ؛
و آب و آتش و باد ،
برادر شدند .

طوفان ،

وقتی صدای روشنت آمد ...

دریا دوباره از شب لیلی گذشت ،
وقتی صدای روشنت آمد .

با دشت

مهریان شد؛

و نفرت،

با عشق همیان؛

وقتی تو در میانه میدان بودی.

دستت که با نوازش باران،

بر شانه کویر فرود آمد؛

خواب هزار ساله اش آشته شد.

کاپوس خشکسالی،

به رؤیای رویش صدها هزار دانه بدل شد؛

و خوابهای خرگوشی،

از پلکهای بسته مردم گریخت؛

و از سیاهی،

حتی،

در قصه شبانه مادر بزرگ نیز،

ردی بجا نماند؛

وقتی صدای روشن特 آمد.

چهار مرداد ۱۳۵۴ استکهم

پشت در نشست و گفت:

کی تو باز میشوی؟

در سکوت کرد و وا نشد.

مشت ،

ضریبه ،

زنگ ،

سنگ .

آن پرنده از قفس

رها نشد.

روزهای شیشه ای گذشت.

آن پرنده پشت میله ها نشست.

در سکوت ،

خویش را شکست.

باز هم صبور ماند و دم نزد .

دم زیش و کم نزد .

مشت ،

ضریبه ،

زنگ ،

سنگ .

در سکوت کرد و وا نشد.

از صبور بودن پرنده ،
دردهای او دوا نشد .

آن پرنده

از قفس

رها نشد .

***

وان پرنده دگر ،
نه سکوت کرد و نه نشست .
با تمام نفرتی که داشت ،
میله های کهنه را شکست .
تا دویاره دادخواه و کینه جو ،
لرزه افکند به پشت دشمنش ،
تا دویاره

سر نهد به راه میهنش ،
پر زبان ز مرزها گذشت .

گفتی به تیشه داران ،
از ریشه ها گذشتند ؛
غافل ز وحدت خاک ،
با آب و دشت و ریشه .

گفتند :

فرستی ده
تا نور مه بتا بد ،
بر سایه سار این خاک .

گفتی مقابداران ،
با سنگهای بسیار ،
از شیشه ها گذشتند .

هرگز شنیده بودی ،
خشمی چنین بجوشد ،
از بند بند شیشه ؟
دیدی چگونه امروز
هر تن
هزار تن شد ،

آئینه دار فرعون

گفتند :
ریشه داریم ،
در آب و خاک این دشت .

هر لب

هزار فریاد؟

دیدی ترا چگونه

بر جای خود نشاندند؟

با آنکه گرگ بودی،

حتی شغالها هم،

خط ترا نخوانند؟

***

دانسته ایم اینک

«آسایش دو گیتی

تفسیر این دو حرفست»:

با دوستان بسازیم،

بر دشمنان بتازیم.

***

ای طبل، طبل خالی!

بانگ بلند ظاهر!

ابليس وحشت و مرگ!

آئینه دار فرعون

دریاب لحظه ها را،

روز دگر نمانده.

۱۲۵۷ آبان ۸

• آسایش دو گیتی تفسیر این دو حرف است
با دوستان مروت با دشمنان مدارا
حافظ

۴۳

۴۲

نه عن
نه عن نه عن
نه عن نه عن

نه عن نه عن نه عن

به دشمن ...

اگر به مرگ من

امید بسته ای،
تا نهایت نشاندنت به خاک،

۴۴

نه عن

زندگانی ام

دراز باد!

بر چهار سوی باغ آرزوی من،
هر چه در،

دریچه،

باز باد!

بیرق امید و شادمانی ام،
با نسیم در راه زندگی
در اهتزاز باد!

گرفتای من امید تست،
تا نهایت نشاندنت به خاک،

زندگانیم دراز باد!

نومبر ۱۹۸۲

۴۵

غزل بهت

سالی دگر گذشت و به دل آرزو نمایند
جز درد رنج و دریدری در سبتو نمایند

کشتند هرچه دوست، که در دشت عشق بود

بر خاک خسته، جز دد و دیو و عدو نمایند.

از آنهمه تحرک و شور و نوا و بانگ

جز پاسدارِ توطنه در چارسو نمایند.

با من که از تبار گل و نور و آتشم

غیر از شب سیاه ستم روپرتو نمایند.

از دست دشمنم چه شکایت، که دوست بود

آن کس کزو برای وطن آبرو نمایند.

دریاب ای امید رهایی مرا، که باز

از بیت جهل و جنگ مرا خلق و خو نمایند.

استکهلم مارس ۱۹۸۴ (نوروز ۱۳۶۲)

مختصر نوشته

سرود امید

من میتونم باگو تماشا کنم،
حتی اگه یه پنجره باز باشه.

من میتونم خورشیدو پیدا کنم،
حتی اگه یه بال پرواز باشه.

ازم نخواه حرفامو پنهون کنم،
ازم نخواه دنیامو ویرون کنم.
من میتونم با شعله یه کبریت،
آسمونو ستاره بارون کنم.

حتی اگه یه پنجره باز باشه،
من میتونم باگو تماشا کنم.
حتی اگه یه بال پرواز باشه،
من میتونم خورشیدو پیدا کنم.

دنیای من، دنیای خرگوشان نیست،
چشمای من بیداری رو دوست داره.
ازم نخواه مثل یه برکه باشم،
دستای من سرشاری رو دوست داره.

نخواه که این ابرای سخت و انبوه،
نازا باشه، بی بغض بارون باشه.

نگو که:

آهسته برو، مبادا

پشت دیوار حادثه پنهون باشه.

خاموشی رو دوست ندارم، من میخوام

مثل یه چشم بجوشم از زمین.

میخوام که شک رو بگشم، بخونم

تو گوش آدم سرود یقین.

وقتی میشه سردی رو کشت، چرا من

گرمای خورشید جنوب نباشم؟

وقتی میشه روز بد و فنا کرد،

چرا به فکر روز خوب نباشم؟

حتی اگه یه پنجره باز باشه،

حتی اگه یه بال پرواز باشه،

من میتونم باغتو تماشا کنم.

من میتونم خورشیدو پیدا کنم.

تهران، ۱۳۵۲

آزادی، ای کلام حق، بنگر
خاک است که شد کنون ترا بر سر

گلگون کفنا، که جان ز کف دادی
تا قصه غم به سر رسد آخر
افسوس که در بهار آزادی
جای گل و ساقه های بار آور
روئید به دشت، خار استبداد
روئید به باغ، دشه و خنجر

ای آنکه به نام دین کنی رنگین
از خون برادران من بستر،
با زور نشد جهان به کام کس
نفوخت کسی عقیده را با زرد
گر بسته ای از کرم در زندان
بگشوده ای از غصب در دیگر
شد دامن مادران خوینی دل
از خون هزار مرد میدان تر
خون بود که ریخت از در و دیوار
جان بود که باخت مرد گلپرور
پاداش چنین دهنده انسان را
بعد از همه روزهای دردآور؟

دین گفت دهان بیند اگر حق گفت؟
گر خواست پرد پرنده، بندش پر؟

این حکم که تو ز جهل و کین دادی
ای وای کجا شود مرا باور؟
نه خانگی ام نه در بیابان
حیرانم از آنچه آدمد بر سر
پنداشته ای که خلق جان داده
تا بر سر من ز نو رود معجزه؟
جان داده رفیق راه آزادی
تا باز شوم کمینه و احرق؟
بیمایه زند به تار دولت چنگ
جان باخته را نصیب شد نشتر
شهد است به ساغر دغلکاران
زهر است به کام دوستان اندر

ای آنکه به حیله و ریا گشته
خورشید طلوع کرده از خاور

بردار حکایت من و ما را
اندیشه به « ما » کن و ذ « من » بگذر
تاریخ دوباره میشود تکرار
این قصه نیمه میشود آخر
هشدار که آن نماند و اینهم نیز
آینده به کار ما شود داور.

اردیبهشت ۱۲۵۸

در انتظار لحظه موعد

ما را به صفر برندند ،
ما را به اوج یاس رسانندند ،
و دوستانه خواستند

که کلاه از سر برداریم،
و بانگ برداریم:

سلام آقایان !

***

با قلبهای کهنه،
از شهرهای کهنه گذشتیم؛
و عشق،
در دستهایمان متبلور بود.

شب شد

و زندگی،

در شب

کوچک شد.

و تنهایی ما،
در آرامش گرگ،
به اوج رسید.

۵۶

ما در سکوت دیدیم،
که چگونه چراغمان را کشتند،
تا چراغداران،
کلا گزیده تر برند.
ما خوش را

به تنهایی آویختیم،
که شب از کنار سحر بگذرد؛
باشد که خورشید تنها حرفی نباشد.
با تازیانه ساختیم.

***

در انتظار لحظه موعود،
در خواب مانده بودیم.
نگاه،
آمد سوارِ محبوب،
از راههای دور،
از خانه های پنهان،
با خط نوشته های طلایی.
فriyad زد:

۵۷

با اینهمه مصیبت و بیداد،

آیا هنوز هم،

در انتظار معجزه هستید؟

آیا هنوز هم،

در این تصورید که:

ظلم، ظالم به دنیا می‌آید،

و مظلوم، مظلوم زانیده می‌شود،

و این،

به حکم سرنوشت، میریان ل

باید

مغلوب آن بماند؟

برخاستیم،

از خواهای سرد زمستانی.

و خط نوشته های طلایی را خواندیم.

و شرمسار،

از اینهمه که بود و ندانستیم،

تا دور دست حادثه راندیم.

اینک،

چشممان سтарه،

دستمان کلید،

لبهایمان شکوفه فریاد.

آه، ای شکوه ایمان!

ما را به نام انسان،

در گیر و دار حادثه یاری کن.

شهریور ماه ۱۳۵۷

دسته‌های میلیاردها دلهای

بیتفایار دله روح نایتک

رده روح نایتک

، لـا

رفت باید ،
رفت .
ناتوان ،
می مانی از گفتن .
ناتوان ، می مانی .
اما گفت باید ،
گفت .
تا به کی خرگوش وار از هیبت رویاها ،
در پناه دره های دور باید خفت ؟

***

درد در اینجاست .
درد در این سینه تنهاست .
این چه تدبیری است ؟
سرنوشت را نمی سازی که :
تقدیرست .
با شبان تیره می سازی که :
باید ساخت .

اما ، گفت باید ، گفت .
ناتوان ، می مانی از رفتن .
ناتوان می مانی ،
اما ،

پس کجا،

پس کی،

به زخم کینه باید تاخت؟

۱۳۷۰ شنیدن

۱۳۷۰

ریشه نه ریشه ریشه

ریشه ریشه من ریشه

ریشه ریشه ریشه لوا

ریشه

می مانی از رفتن،

با دو پا از آهن و فولاد.

می مانی از گفتن،

با لب پر حرف، پر فریاد.

ناخوان، می مانی،

اما

گفت باید،

گفت.

هرچه دست طاق،

باید جفت.

۱۳۷۰ ریشه ریشه ریشه ریشه

باید ترا نوشت،
باید ترا به کوه کویری گفت.

۱۳۷۰

۱۳۷۰

آن ریشه ریشه ریشه

آن ریشه ریشه ریشه

آن ریشه ریشه ریشه ریشه

آن ریشه ریشه ریشه ریشه

آن ریشه ریشه ریشه

آن ریشه ریشه ریشه

آن ریشه ریشه ریشه

آن ریشه ریشه ریشه ریشه

آن ریشه ریشه ریشه ریشه

نهایاترین پرنده عاشق

آن ریشه ریشه ریشه ریشه

آن ریشه ریشه ریشه

آن ریشه ریشه ریشه

آن ریشه ریشه ریشه

۱۳۷۰

آن ریشه ریشه ریشه

آن ریشه ریشه ریشه

لی
برین
لک

در ابرهای انبوه،
تصویر کن حکایت باران را.
در ذهن سخت سنگ پیاور،
اندیشه هجوم بهاران را.

***

دیگر مرا،

با ساقه الفتی نیست،

با برگ هم.

دیگر مرا،

با هست

نسبتی نیست،

با مرگ هم.

باید که بگذریم،

من،

تو؛

با تیشه های بسیار،

از ریشه،

باید که بشنویم،

نهایتین پرنده!

نهایتین پرنده عاشق!

درد است در نهایت این دیدار،
زخم است در تصور این پندار.

دستانِ مهریانِ ترا بستن،
و شیشه های تصور را
در ذهن من شکستن،

راهی برای رهایی نیست،
راهی برای رهایی نیست،
در غربتی غریب نشستن،
واز تمام خاطره ها رستن.

نهایتین پرنده!

با من به صادقانه ترین راه،
با من به اصل عشق بیندیش.

بیداد سنگ را،
از شیشه.

***

این قطره های تنها،
در دیدگان من.
بیداری بهاران،
در بازوان من.
با های های گریه مدارا کن.
این قطره های کوچک و تنها را،

دریا کن،

دریا کن،

دریا کن.

تنها ترین پرنده!
تنها ترین پرنده عاشق!

اینک ماتیم.
نه اهل تماشایم،
نه طالب حاشایم.

تهران، آذر ماه ۱۳۵۲

اینجائیم

و پا بر جائیم.

اینک مائیم،
با حرفهای بسیار،
و با گامهای استوار.
در ما درنگ کنید.

ما اینجائیم.
نه اهل تماشایم،
نه طالب حاشایم.
در راهیم،
آری، در راهیم.
اینک مائیم.

ای کبک های سر در برف!
شوری بر دیدگان ثاباوردتان
خواهد تایید.

نوری بر دلهایتان،
که ناییناست.

صبور و شکیبا، نه
که روزگار موریانه هاست،
و داستان ساقه ها،

– اگرچه تنومند. –
برخیزید،

پیش از آنکه از درون جویده شوید.

برخیزید،

پیش از آنکه

دریایی ما

از سرهاتان بگذرد.

بار دیگر،
آن رود جاری با ماست.
و بار دیگر،
تپشهاي صدا با ماست.
اما،
او را در کنار نداریم.

زمان،
زمان،
زمان،
خدا را معنی می کند.
و ما،
تشنگی مان را
به آب میگوئیم.

در آفتاب بی رنگ،
سپیدیها را
به نظاره می نشینیم.

بھ او

بار دیگر،
نفسهاي پانيز،
با ماست.

و لفظ ،

از خاطرهایمان می گریزد .

در انتظار رسیدن می مائیم ،
و ثانیه ها ،

چکه ،

چکه ،

فرود می ریزند .

از کدامین سوی می آید ،
آن کس که معنی زمان را می داند ،
و ما را باز می گرداند ؟

رنگها ،

خطوط را به بازی می گیرند ،
زمان ، ما را .

ما گلها را به سینه می فشاریم ،

و یکدیگر را

ترک می گوئیم .

در کنار ریلهای می نشینیم ،
و با صدای تمام ،
آشنا می شویم .

به کلام آب ،

و به صدای خواب ،

گوش می دهیم ؛

بی آنکه دستهایمان را
یافته باشیم .

و سلامان ،

بیری ریلهای راه آهن را دارد .

می نشینیم ،

می نگریم ،

می شنیم ،

می گذریم .

دسته گلها یمان را ،
به سینه می فشاریم .
و گریه
خواهایمان را تعبیر می کند .

زمان ،

چکه ،

چکه ،

فرو می ریزد .

و ما ،

قطره ،

قطره ،

تبخیر می شویم .

۱۹۷۷ استکهم

خشست ،

دوباره به روی خشت ،

بند می شود .

خورشید ،

دوباره میهن مان را می یابد .

راه درازی نیست ،

﴿ وقتی که سینه ها پر از نفرت اند :

و دستها ،

پر توان .

هرگز

نبوده اند .

***

یک نام برای تمام خیابانها ،

یک کلام برای تمام زیانها ،

و یک فریاد برای تمام انسانها :

« آزادی » .

مهرماه ۱۲۵۷

دوباره یکدیگر را می یابیم ،

و دستانمان اتحادشان را .

و ما ،

دوباره به آغوش عزیزانمان باز می گردیم .

راه نزدیک است ،

دیگر به عینک نیازی نیست .

و موشهای ،

آنچنان گریخته اند ،

که گوبی

به نام تو

به روی خاک نوشتیم:

ای رفیق سلام.

به روی خاک نوشتیم و لاله ای روئید.

اسفند ماه ۱۳۵۴

که تا کویر به نام تو لاله زار شود.

اگر از کویر می گذری ،
به شوره زار بگو نام پر شکوهت را ،

رفیق سرود پرچم و خون!
رفیق لحظه خوب اميد و باور و گل!

هلا، رفیق!
رفیق ستاره و خورشید!
هلا، رفیق!

کویر خشک ،
به يك لحظه لاله زاران شد .
اميد زنده شدن ،
به قلب ريشه نشست و خزان بهاران شد .

شیرین

از شرق عشق

میابی،
با دامن

دامن

خوبی.

۸۰

به مهریانی چشمها می خوانی.

میابی،

و کویر را،

در آب شناور می کنی.

۸۱

با سبد

سبد

هشیاری.

با خرم

خرمن

مهر.

با دریا

دریا

بخشن.

و با دستهایت،

کهواره ها را

می جنبانی.

و قایقهای صلح را،

بر آبها می رانی.

و ما را،

میابی،

و کویر را،

در آب شناور می کنی.

۸۰

و دانه های حفته را،

بارور می کنی

و اندوه انسان را،

باود می کنی.

میابی،

میابی،

از شرقِ عشق میابی.

چه ساده سخن می گویی.
اطلسی های باغچه،
در کلام کلاغانِ پیر،

معجزه عصای موسی را
معنایی نیافته اند.
شناکنان
از آب بگذریم.

چه ساده سخن می گویی.
بگو،
بگو:

که یاسم
حبابی است ترکان.
و ترسم،
کابوسی است میران.
چه ساده،
با سرینجه کلام،
دیدگان خسته ام را
نوازش می کنی.

پنبه هایی در گوشها یام فرو کرده اند.

پنبه هایی که بوی گند کش قدمی می دهد.
و تنم را،
در حوضچه ای از لجن،
شستشو داده اند.
حوضچه ای که بوی سالخوردگی نیاکانم،
عطر آنست.

چه ساده سخن می گویی.
آنچنان که من،
با چشمها یام،
ترا می شنوم.
و با پوستم،
ترا لمس می کنم.
چه ساده سخن می گویی.
اطلسی های با غچه،
در کلام کلاغان پیر،
معجزه عصای موسی را
معنایی نیافته اند.
شناکنان از آب بگذریم.

تلنگر

یابندگانِ مس،
از فراز تپه‌های مسین،
بانگ سر دادند:

اینک روزی دیگر است،
سنگها پاسخی ندادند.

یابندگانِ مس،
از بامهای خانه‌های مسین،
بانگ برداشتند:

اینک روزی دیگر است،
از سنگها آوازی مبهم به گوش رسید،
* - بسان پرسه بادی ناتوان
در میان درختان تناور. -

یابندگانِ مس،
از ورای اوراق کتبِ مسین،
بر سنگها تلنگر زدند.

از سنگها صدایی برنخاست.

آنگاه که یابندگانِ مس،

از میان جاده های مسین،
آواز خوانان می گذشتند؛
سنگها خمیازه ای کشیدند،
و سپس به خوابی سنگین

فرو رفتند.

اچه عالم

۱۹۸۲ استکمل